

Kronika

✧ Po raz piętnasty wręczono Nagrody Literackie m.st. Warszawy. Laureatami w poszczególnych kategoriach zostali ogłoszeni: „proza” – Andrzej Stasiuk za *Przewóz* („Czarne”); „poezja” – Tomasz Bąk za tom *O, tu jestem* (Wydaw. WBPICAK); „literatura dziecięca” – *Tkaczka chmur* Katarzyny Jackowskiej-Enemuo (tekst) i Marianny Sztymy (ilustracje) („Albus”); „książka o tematyce warszawskiej” – *Wstecz* Błażeja Brzostka (Muzeum Warszawy); „komiks i powieść graficzna” – Wanda Hagedorn oraz Ola Szmida za książkę *Twarz, brzuch, głowa* (Kultura Gniewu). Tytułem Warszawskiego Twórcy został uhonorowany Piotr Sommer,

✧ Parlament Ukrainy zabronił importu oraz dystrybucji książek i innych wydawnictw z Rosji i Białorusi, a także z tymczasowo okupowanych terytoriów ukraińskich. Przewidziano przy tym powstanie spisu twórców rosyjskich, którzy potępiają agresję przeciwko Ukrainie, ich utwory będą mogły być rozpowszechniane.

✧ Anna Frajlich, polska poetka mieszkająca w Nowym Jorku, otrzymała nagrodę Akcent przyznaną przez lubelskie czasopismo „Akcent” i Wschodnią Fundację Kultury.

✧ Rozstrzygnięto VI edycję Konkursu o Nagrodę im. Janusza Kurtyki, organizowanego przez Fundację im. Janusza Kurtyki w Warszawie. Tematyka tegorocznej edycji konkursu to „Armia Krajowa i postawy Polaków w latach II wojny światowej. Historia i dziedzictwo”. Nagrodę zdobyła książka Przemysława Benkena *Tajemnica śmierci Jana Rodowicza Anody* (IPN).

✧ W Konkursie o Nagrodę Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego dla Najlepszej Książki o Tematyce Regionalnej nagrodę główną otrzymała publikacja *Toruńska kamienica czynszowa w latach 1850–1914* Michała Pszczółkowskiego (Towarzystwo Naukowe w Toruniu).

✧ Nagrodę Grupy GADIF (Ambasad, Delegacji i Instytucji Frankofońskich w Polsce) przyznano Annie Wasilewskiej i „Literaturze na Świecie” za wkład w promowanie literatury francuskojęzycznej.

✧ Poczta Polska wprowadziła do obiegu dwie „literackie” emisje znaczków pocztowych. Pierwszy znaczek upamiętnia 100. rocznicę urodzin Mirona Białoszewskiego, drugi – 75. rocznicę wydania miesięcznika emigracyjnego „Kultura”.

✧ Biblioteka Narodowa udostępniła rozszerzony raport *Stan czytelnictwa książek w Polsce w drugim roku pandemii (2021–2022)*. Czytamy w nim m.in., że czytelnictwo książek w Polsce wraca do poziomu sprzed pandemii, zaś hipoteza o zależności poziomu czytelnictwa od pory roku nie potwierdziła się.

✧ Nagrodę im. Wisławy Szymborskiej za najlepszą książkę poetycką w 2021 roku otrzymała Małgorzata Lebda za *Mer de Glace* („Warstwy”). Nagrodę za najlepsze tłumaczenie tomu poetyckiego na język polski wydane w latach 2018–2021 odebrał Wojciech Charchalis za przekład wierszy zawartych w tomie *Heteronimy. Utwory wybrane* Fernanda Pessoa („Lokator”).

✧ Dorota Folga-Januszewska i Magdalena Ciszewska-Rząsa zostały laureatkami Nagrody Literackiej Zakopanego za książkę *Marcin Rząsa. Rzeźby* (Fundacja im. Antoniego Rząsy). Wyróżnienie trafiło do Krzysztofa Gocała za *Góralską Muzykę* (PTTK Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej). Nagroda ta honoruje autorów i wydawnictwa propagujące Zakopane i Tatry.

✧ Sejm Polski ustanowił 2023 Rokiem Aleksandra Fredry – w 230. rocznicę urodzin wybitnego polskiego komediopisarza.

✧ Ogłoszono zwycięzców Nagrody Poetyckiej im. K.I. Gałczyńskiego Orfeusz. Laureatem został Zbigniew Machej z tomem *2020* (SPF o. Łódź). Orfeusza Mazurskiego otrzymał Michał Fałtynowicz za *Traktat barbarzyńcy* (Książnica Podlaska). W głosowaniu internautów oraz uczestników gali przyznania nagród zwyciężył Michał Muszaliak, autor tomiku *Hotel Globo* (Biblioteka Śląska).

✧ Wręczono statuetki Syreny Warszawskiej Laureatom Nagrody m.st. Warszawy z 2021 i 2022 roku. Za dokonania literackie wyróżnieni zostali Paweł Sołtys oraz Rafał Wojasiński.

✧ Przyznano nagrody w konkursie „Zwrytała 2022” na najlepszy pomysł promujący czytanie. Zwycięzcami ogłoszono Zbigniewa Pachę wraz z zespołem z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rawie Mazowieckiej za projekty #MBPzprzymróżeniemoka i Biblioteczny TikTok.

✧ Wręczono Nagrody im. Oskara Kolberga dla przedstawicieli środowiska kultury tradycyjnej. W kategorii pisarstwo ludowe wyróżniono Elżbietę Wójtowicz – literatkę ludową, autorkę scenariuszy widowisk obrzędowych, gawędziarkę. Organizatorkę warsztatów gwary (Markuszów, Lubelszczyzna).

✧ Medale Zasłużony Kulturze Gloria Artis przyznano czwórce pisarzy polskich. Aleksander Jurewicz został odznaczony srebrnym medalem, zaś Waław HOLEWIŃSKI, Jerzy Binkowski i Alicja Patey-Grabowska – brązowymi medalami.

✧ W Stratford-upon-Avon w Anglii, rodzinnej miejscowości Williama Szekspira, odsłonięto pomnik Jana Kochanowskiego. Powstał on z inicjatywy Instytutu Kultury Polskiej w Londynie oraz Polonii z hrabstwa Warwickshire, chcących przybliżyć Brytyjczykom polskiego poetę i zwrócić uwagę na podobne biografie obu twórców i ich rolę w dziejach swoich krajów.

☞ 23 czerwca zmarł Krzysztof Wrocławski (ur. 1937), profesor, sławista, folklorysta, kulturoznawca. Prowadził badania głównie z zakresu południowosłowiańskiej literatury ustnej i popularnej, kultury współczesnej, związków literackich i kulturowych polsko-słowiańskich. Autor wielu prac poświęconych tej tematyce.

☞ 9 lipca odszedł Stefan Wilkanowicz (ur. 1924), dziennikarz, publicysta i działacz katolicki. Redaktor naczelny miesięcznika „Znak” w latach 1978–1994. Pomysłodawca preambuły do Konstytucji RP, współzałożyciel Klubów Inteligencji Katolickiej.

☞ 1 sierpnia zmarła Teresa Ferenc (ur. 1934), poetka. Opublikowała ponad dwadzieścia zbiorów poezji, m.in. *Zalążnia*, *Grzeszny pacyerz*, *Nóż za ptakiem*, *Stara jak świat*. Żona poety Zbigniewa Jankowskiego, matka pisarek Anny Janko i Mileny Wieczorek. ☉